



ly

Broj: 05-50-1-1647/14  
Sarajevo, 30.6.2014. godine

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH**

**- Zastupnički dom -**

**SARAJEVO**

BOSNA I HERCEGOVINA  
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE  
SARAJEVO

PRIMLJENO: 01-07-2014			
Org/Institucija Institucija	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-15-67/14			

**PREDMET:** Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 102. sjednici održanoj 25.6.2014. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupničko pitanje koje je postavio Mirsad Mešić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

  
**GENERALNI TAJNIK**  
*Zvonimir Kutleša*



**BOSNA I HERCEGOVINA  
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-07-1-1647/14  
Sarajevo, 25.6.2014. godine

**MIRSAD MEŠIĆ**, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 67. sjednici ovog Doma održanoj **28. maja 2014. godine**, postavio je Ministarstvu sigurnosti BiH poslaničko pitanje koje glasi:

„Na 50. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH održane 18.07.2013. godine utvrđen je zaključak -Zadužuje se Vijeće ministara BiH da obavi raspravu o zaštiti tajnih podataka BiH i eventualno pokrene procedure promjene pozitivnih zakonskih rješenja iz ove oblasti, uključujući i promjene načina funkcionisanja DSO.-

Moje pitanje je da li su po ovom zaključku otpočete bilo kakve aktivnosti?“

Na postavljeno pitanje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 102. sjednici održanoj 25.6.2014. godine, utvrdilo sljedeći:

**ODGOVOR**

Ministarstvo sigurnosti BiH na postavljeno poslaničko pitanje dostavlja traženi odgovor, u obliku Informacije o Zaštiti tajnih podataka Bosni i Hercegovini u kontekstu statusa Državnog sigurnosnog organa i garancije efikasne zaštite tajnih podataka.

**INFORMACIJA**  
**O ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA U KONTEKSTU STATUSA DRŽAVNOG**  
**SIGURNOSNOG ORGANA I GARANCIJE EFIKASNE ZAŠTITE TAJNIH**  
**PODATAKA**

Zaštita tajnih podataka u Bosni i Hercegovini je kompleksna oblast i ista se nemože posmatrati izdvojeno izvan konteksta uključivanja Bosne i Hercegovine u EU-NATO integracije. Stoga u kontekstu zaključka Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sa 50. sjednice održane 18. jula 2013.godine, kojom se zadužuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine da obavi raspravu o zaštiti tajnih podataka Bosne i Hercegovine i eventualno pokrene procedure promjene pozitivnih zakonskih rješenja iz ove oblasti uključujući i promjenu načina funkcioniranja Državnog sigurnosnog organa.

**A. UVOD**

U postupku zaključivanja Sporazuma o sigurnosti informacija između Bosne i Hercegovine i Sjeveroatlanske ugovorne organizacije (NATO), koji je potpisan dana 16.03.2007. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 76/07) i isto tako ratifikovanog Sporazuma o sigurnosnim procedurama za razmjenu povjerljivih informacija („Službeni glasnik BiH“ broj: 2/06) između BiH i EU, a shodno zakonskim propisima (Zakon o zaštiti tajnih podataka 54/05) i podzakonskim aktima, bio je jedan od temeljnih razloga predviđenih u navedenim aktima, koji je inicirao da se donese Odluka o određivanju Državnog sigurnosnog tijela koje prati provedbu Zakona o zaštiti tajnih podataka i drugih propisa donesenih na temelju njega i o određivanju tijela za inforamtičku sigurnost prilikom prijenosa tajnih podataka.

*S tim u vezi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je donijelo Odluku o određivanju Državnog sigurnosnog organa koje prati provedbu Zakona o zaštiti tajnih podataka i drugih propisa donesenih na osnovu njega i o određivanju organa za informatičku sigurnost prilikom prijenosa tajnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 38/06), i tom je Odlukom određeno Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine kao Državni sigurnosni organa koji prati provedbu Zakona o zaštiti tajnih podataka i drugih propisa donesenih na osnovu njega i kao Državni organ za informatičku sigurnost prilikom prijenosa tajnih podataka.*

*Isto tako Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je donijelo Odluku o uspostavi Centralnog registra u kojem se vodi službena evidencija o izdatim dozvolama za sve osobe koje imaju pristupa tajnim podacima stepena „povjerljivo“, „tajno“ i „vrlo tajno“ („Službeni glasnik*

**BiH“ broj 38/06). Ovom odlukom Centralni registar je uspostavljen u Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine.**

Sektor za zaštitu tajnih podataka je od dana formiranja 2006. godine preduzimao planske organizaciono-tehničke i funkcionalne mjere na efikasnoj uspostavi NSABiH (Državni sigurnosni organ), kako bi u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka isti vršio aktivnosti iz djelokruga rada Ministarstva.

Poslove koji se odnose na zaštitu tajnih podataka u okviru Ministarstva vrši Sektor za zaštitu tajnih podataka-Dražvni sigurnosni organ i u svojoj organizaciji ima tri odsjeka i to:

- Odsjek za dozvole i propise;
- Odsjek za tehničke standarde i nadzor;
- Odsjek za infosec.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji ministarstva sigurnosti predviđeno je ukupno 23 radna mjesta. Od navedenih radnih mjesta Sektor je ukupno popunjen sa 17 izvršilaca.

U narednom periodu jedna od prioritetnih aktivnosti odnositi će se na stvaranje administrativnih, institucionalnih i materijalno-tehničkih kapaciteta, Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa ako bi kvalitetno odgovorili predstojećim aktivnostima koje se odnose na oblast zaštite tajnih podataka u privrednim organizacijam, a prevashodno odnosiće se na stvaranje organizacione i stručne osposobljenost Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa za oblast industrijske sigurnosti, koja će u narednom periodu biti važna aktivnost kako bi se dostigli NATO i EU standardi iz ove oblasti. Stoga Obuka kadrova koji će biti zaduženi za industrijsku sigurnost kroz studijske posjete, radi sagledavanja praktičnih iskustava i usvajanja novih znanja iz ove oblasti je jedan od načina uspostave funkcionalnosti Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa, budući da je ovo nova oblast u BiH, koja nije do sada ni pravno regulisana niti u praksi primjenjivana u oblasti zaštite tajnih podataka, kao i stvaranje materijalno-tehničke osposobljenosti Sektora i nabavka sigurnosne opreme koja će pokrivati ovu oblast.

**Stoga, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka, navedenim Sporazumima o zaštiti tajnih podataka između NATO-a i Bosne i Hercegovine, EU i Bosne i Hercegovine predviđena je nadležnost i utvrđene aktivnosti na uspostavi i funkcionisanju Državnog sigurnosnog organa.**

## **B. ZAKON I DJELOKRUG RADA DRŽAVNOG SIGURNOSNOG ORGANA**

Zakon o zaštiti tajnih podataka (Službeni glasnik BiH broj: 54/05 i 12/09) je *lex specialis* propis u oblasti zaštite tajnih podataka.

Odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka na više mjesta je određena nadležnost Državnog sigurnosnog organa, a u članu 75 stav (1) je propisano da Vijeće ministara BiH određuje državni sigurnosni organ koji prati provođenje Zakona i drugih propisa donesenih na osnovu njega. Isto tako u ovom članu je i propisan djelokrug rada Državnog sigurnosnog organa. Pored navedenog u stavu (3) istog člana je propisano da će Vijeće ministara BiH odrediti organe za informatičku sigurnost prilikom prijena tajnih podataka.

U članu 62. propisano je da Vijeće ministara BiH donosi odluku o uspostavljanju Centralnog registra u kojem se vodi službena evidencija o izdatim dozvolama za sve osobe koje imaju pravo pristupa tajnim podacima stepena „povjerljivo“, „tajno“ i „vrlo tajno“.

S tim u vezi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je donijelo Odluku o određivanju Državnog sigurnosnog organa koje prati provedbu Zakona o zaštiti tajnih podataka i drugih



propisa donesenih na temelju njega i o određivanju organa za informatičku sigurnost prilikom prijenosa tajnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 38/06), i tom je Odlukom određeno Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine kao Državni sigurnosni organa koji prati provedbu Zakona o zaštiti tajnih podataka i drugih propisa donesenih na osnovu njega i kao Državni organa za informatičku sigurnost prilikom prijenosa tajnih podataka.

Isto tako Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je donijelo Odluku o uspostavi Centralnog registra u kojem se vodi službena evidencija o izdatim dozvolama za sve osobe koje imaju pristupa tajnim podacima stepena „povjerljivo“, „tajno“ i „vrlo tajno“ („Službeni glasnik BiH“ broj 38/06). Ovom odlukom Centralni registar je uspostavljen u Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Značajno je napomenuti da Sektor za zaštitu tajnih podataka-Državni sigurnosni organa vrši operativni i tehnički nadzor u oblasti zaštite tajnih podataka na svim institucijama i organima Bosne i Hercegovine, entiteta i ostalih nivoa državne organizacije Bosne i Hercegovine, čija nadležnost podrazumjeva postupanje po odredbama Zakona, odnosno čije su aktivnosti vezane za Centralni registar.

### **C. PODZAKONSKI AKTI**

Iz djelokruga rada Sektora doneseni su podzakonski akti iz nadležnosti Vijeća ministara BiH, kako slijedi:

- Pravilnik o načinu i obliku tajnosti podataka, te fizičkim, organizacijskim, tehničkim mjerama i postupcima za čuvanje tajnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj: 97/06 od 05.12.2006. godine );
- Pravilnik o listi organa čiji su službenici i lica koja se prijavljuju za rad predmet osnovnog sigurnosnog provjeravanja („Službeni glasnik BiH“ broj: 97/06 od 05.12.2006. godine);
- Pravilnik o unutrašnjem nadzoru nad provođenjem Zakona o zaštiti tajnih podataka i propisa donijetih na osnovu Zakona („Službeni glasnik BiH“ broj: 97/06 od 05.12.2006. godine);
- Pravilnik o listi funkcionera koji imaju pristup tajnim podacima stepena interno i povjerljivo bez sigurnosne provjere i dozvole („Službeni glasnik BiH“ broj: 97/06 od 05.12.2006. godine);
- Pravilnik o načinu izdavanja dozvole za pristup tajnim podacima druge države, međunarodne ili regionalne organizacije („Službeni glasnik BiH“ broj: 97/06 i 18/11);
- Pravilnik o načinu vršenja sigurnosnih provjera („Službeni glasnik BiH“ broj:63/13).

Osim podzakonskih akata Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine je donijelo više podzakonskih akata, koji preciznije uređuju oblast zaštite tajnih podataka.

### **D. MEĐUNARODNI SPORAZUMI U KONTEKSTU RADA I OBAVEZA DRŽAVNOG SIGURNOSNOG ORGANA**

Potpisanim Sporazumom između Bosne i Hercegovine i Evropske unije o sigurnosnim procedurama za razmjenu povjerljivih informacija u Sarajevu, dana 05.10.2004. godine ratifikovan 31.12.2006. godine na 86. sjedinici Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a objavljen je u Službenom glasniku BiH, broj: 2/06 od 30.03.2006. godine, koji se primjenjuje na povjerljive informacije i materijale koji su dostavljeni ili razmjenjeni između ugovornih strana, kao i Sporazumom o sigurnosti informacija između Bosne i Hercegovine i Sjeveroatlanske ugovorne organizacije (NATO), koji je potpisan dana 16.03.2007. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 76/07), Bosna i Hercegovina se između ostalog obavezuje da će čuvati i sprovoditi mjere zaštite nad informacijama i materijalima koje razmjenjuje sa

navedenim međunarodnim organizacijama. Isto tako u odnosu na Sporazum sa NATO-om Vijeće ministara BiH se obavezuje da će NATO-ov ured za sigurnost (NOS) obavijestiti koja sigurnosna institucija ima sličnu vrstu odgovornosti na državnom nivou BiH.

Ovo su veoma bitni dokumenti za Bosnu i Hercegovinu koji između ostalog omogućuju razmjenu klasifikovanih dokumenta i to sa NATO-om do i uključujući nivo TAJNO, dok je sa Evropskom unijom omogućena razmjena klasifikovanih informacija nivoa INTERNO.

Stoga je važno napomenuti da su sve aktivnosti koje se odnose na implementaciju navedenih sporazuma pod nadzorom odgovarajućih sigurnosnih tijela EU i NATO-a, koji su i certificirali aktivnosti Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa za razmjenu klasificiranih informacija navedenim nivoom razmjene, što je za Bosnu i Hercegovinu veoma bitno i značajno i (preduslov) za ostale aktivnosti koji se odnose na približavanja Bosne i Hercegovine EU i NATO intergracijama, bez kojih Bosna i Hercegovina ne bi mogla preduzimati niti jednu aktivnost koja se odnosi na klasificirane informacije. Budući da je rad sa tajnim podacima strogo formalan i ima standardizirane sigurnosne procedure koje se moraju odražavati i poštovati.

*Isto tako, u svim izvještajima koji su dostavljeni od strane Inspeksijskog tima NOS NATO-a (Nato ured za sigurnost), koje inspekcije se provode svake dvije godine (redovne) navodi se da su politike NATO-a, da Državni sigurnosni organ i tijela DSO-a NDA moraju biti centralizovana i da Državni sigurnosni organ (DSO) mora biti jedinstven, imati jedinstven paket pravila, sa punom nadležnošću Državnog sigurnosnog organa za nadzor nad zaštitom klasificiranih podataka na cijeloj teritoriji države i da Državni sigurnosni organ treba biti u potpunosti osposobljen za ispunjavanje svoje uloge Centralnog registra i nadzornog organa, a sve u cilju uspostave efikasnog sistema zaštite tajnih podataka u Bosni i Hercegovini.*

O svim ovim aktivnostima Sektor za zaštitu tajnih podataka-Državni sigurnosni organ u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka redovno izvještava Zajedničku komisiju koja vrši nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, koja vrši i nadležna je za parlamentarni nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti tajnih podataka. U ovim Izvještajima Sektor za zaštitu tajnih podataka-Državni sigurnosni organ je istakao aktuelne probleme u radu i probleme koji se odnosi na status Državnog sigurnosnog organa sa aspekta prava vršenja inspeksijskog nadzora. U ovim izvještajima je između ostalog navođeno na,

- *Nepostojanje odgovarajuće izražene samostalnosti u radu Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa i nepostojanje adekvatnih ovlaštenja za postupanje, pogotovo po pitanju nadzornih aktivnosti, što bi shodno praksama i odlukama NATO-a i EU-a u stvari trebalo da predstavlja inspeksijski nadzor u oblasti zaštite tajnih podataka.*
- *Nepostojanje adekvatnih propisa koji su u potpunosti usklađeni sa NATO i EU odlukama i smjernicama iz gore navedenih oblasti zaštite tajnih podataka što u izuzetnoj mjeri otežava rad i postupanje Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa u praksi i na terenu, te u velikoj mjeri dovodi do nejasnoća u pogledu standarda koje propisuje NATO i EU u ovoj oblasti (ovdje posebno dolazi do izražaja dio koji se odnosi na sigurnosnog službenika i njegove dužnosti i ovlaštenja, sadržaj sigurnosnih upitnika, vrstu sigurnosnih smetnji, vrstu ili bar područje/oblasti koje obuhvataju određene vrste podataka koji trebaju da nose oznake tajnosti, vrstu i način vršenja nadzora u oblasti zaštite tajnih podataka i sl.).*

- *Napostojanje redovnog i planskog izvještavanja Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa od strane institucija u kojima će biti smješteni budući podregistri (redovno i plansko izvještavanje centralnog registra od strane podregistara).*

Shodno navedenim utvrđenim stanjima Državni sigurnosni organ je predlagao zaključke, koji su se između ostalih odnosili,

- na potpuno usklađivanju pravnih propisa iz oblasti zaštite tajnih podataka u Bosni i Hercegovini sa NATO direktivama i Odlukama EU iz ove oblasti.
- nadzorne aktivnosti u cilju implementacije Zakona o zaštiti tajnih podataka i podzakonskih akata donesenih na osnovu tog Zakona, te direktiva NATO-a i Odluka EU koje tretiraju ovu oblast, radi sagledavanja stanja u ovoj oblasti i preduzimanja odgovarajućih korektivnih mjera za otklanjanje uočenih nedostataka.
- na zaštitu tajnih podataka druge države, međunarodne ili regionalne organizacije i kontinuirano obezbjeđivanje kadrovskih, materijalno-tehničkih sredstava za osiguranje izvršenja ovih aktivnosti.

Isto tako, Sektor za zaštitu tajnih podataka-Državni sigurnosni organ je dostavljao informaciju Vijeću ministara BiH iz oblasti zaštite tajnih podataka, koje je nakon rasprave donijelo konkretne zaključke. Svojim zaključcima Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je konstatovalo da je Ministarstvo sigurnosti-Sektor za zaštitu tajnih podataka preduzeo neophodne aktivnosti koje su propisane Zakonom i podzakonskim aktima zasnovanim na Zakonu u skladu sa objektivnim mogućnostima i resursima kojim raspolaže.

Ministarstvo sigurnosti, Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državni sigurnosni organ će nastaviti planske aktivnosti na sve-ukupnoj zaštiti tajnih podataka u BiH, u skladu sa NATO i EU standardima i nastaviće vršenje nadzora nad radom institucija u BiH u oblasti zaštite tajnih podataka radi potpunog ispunjavanja fizičkih, organizacionih i tehničkih uslova za čuvanje tajnih podataka u skladu sa Zakonom i provedbenim propisima donesenih na osnovu Zakona.

*Vijeće ministara BiH insistira da svi organi i institucije u BiH koji raspolažu ili rukuju sa tajnim podacima u što kraćem roku stvore neophodne uslove za zaštitu tajnih podataka u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka i podzakonskim aktima zasnovanih na zakonu.*

Pored navedenog, aktivnosti na zaštiti tajnih podataka u Bosni i Hercegovini su analizirani i na tematskim seminarima organizovanih od strane Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa u saradnji sa drugim relevantnim institucijama koje su neposredno uključene u zaštitu tajnih podataka i implementaciju Zakona o zaštiti tajnih podataka. Tako je dana 29. i 30. marta 2012. godine u Tesliću, u organizaciji Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, održan seminar (radionica) na temu "Sigurnosne provjere". Seminaru su prisustvovali: predstavnici Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSA BiH, predstavnici Sektora za zaštitu tajnih podataka MS BiH, član Komisije za rješavanje žalbi u postupku sigurnosnog provjeravanja, predstavnik NUPI-a, službenici OSA BiH, zatim predstavnici Ministarstva odbrane BiH, Suda BiH, Tužilaštva BiH, SIPA-e, Granične policije BiH, IDDEEA-e, UIO, Službe za poslove sa strancima, Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, MUP-a FBiH, MUP-a RS i Policije Brčko distrikta.

Cilj seminara bio je ukazati na značaj sigurnosnih provjera, na specifičnosti i aktualne probleme u procesu provođenja sigurnosnih provjera, te zajedničkim doprinosom pokušati

doći do prijedloga rješenja za unapređenje sigurnosnih provjera. Industrijska sigurnost je druga oblast Zakona o zaštiti tajnih podataka o kojoj se detaljnije razgovaralo i za koju se tražilo načina da se unaprijedi njeno provođenje.

Iako je oblast koju pokriva ovaj zakon, vrlo važna za stanje sigurnosti BiH, konstatovano je da stepen primjene Zakona i podzakonskih akata, se različito primjenjuje od institucije do institucije u BiH. Stoga, potrebno je intenzivirati primjenu Zakona o zaštiti tajnih podataka u svim institucijama u BiH, a naročito u institucijama u dosadašnjoj primjeni Zakona nisu preduzele potrebne aktivnosti. Isto tako istaknuto je, da je primjena ovog Zakona jedan od važnih segmenata rada institucija u BiH za Euro-atlanske integracije. Tokom seminara doneseni su određeni zaključci, a neki od zaključaka odnose se na:

- Izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka;
- Usaglasiti Zakon o zaštiti tajnih podataka sa drugim zakonima koji su relevantni za ovu problematiku;
- Izvršiti pripreme za primjenu industrijske sigurnosti;
- Ojačati saradnju i komunikaciju tijela koja učestvuju u procesu sigurnosne provjere;
- Preciznije definisati ulogu Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa po pitanju inspeksijskih aktivnosti;
- Propisati preciznija ovlaštenja Državnog sigurnosnog organa u pogledu inspeksijskog nadzora;
- Precizirati odgovornosti institucija u BiH u aspektu zaštite tajnih podataka i dr.

U oblasti informatičke sigurnosti, važno je napomenuti da od 2011 godine Sektor za zaštitu tajnih podataka-Državni sigurnosni organ posjeduje specijalnu TEMPEST opremu za ispitivanje slabljenja elektromagnetnog zračenja od informaciono-komunikacione opreme u sigurnosnim područjima.

U organizaciji Ministarstva sigurnosti u oktobru 2013. godine održana je regionalna TEMPEST radionica u Sarajevu sa ciljem predstavljanja TEMPEST tima državama u regionu, kao i poticanje daljnjeg regionalnog razvoja osiguravajući sigurnost i zaštitu tajnih podataka kroz protumjere TEMPESTA-a.

TEMPEST tim Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa je tokom 2013. godine vršio TEMPEST mjerenja sigurnosnih područja u Crnoj Gori i Srbiji, na poziv Državnih sigurnosnih organa Crne Gore i Srbije, u sklopu regionalne saradnje.

Takođe od 2011. godine uspostavljen je PEM-HEART sistem u 5 institucija BiH, za elektronsku razmjenu tajnih podataka stepena INTERNO između NATO-a i institucija BiH. Krajem 2013 godine PEM-HEART je proširen za dodatnih 9 lokacija u Bosni i Hercegovini.

U novembru 2013. godine instalirana je i puštena u rad oprema Motorola SY-71E za razmjenu tajnih podataka do i uključujući stepen TAJNO između NATO-a i Bosne i Hercegovine.

Uspostavljen je CHIASMUS sistem, za elektronsku razmjenu tajnih podataka stepena INTERNO između EU i Bosne i Hercegovine, u 6 institucija Bosne i Hercegovine. Za 2014. godinu je planirano proširenje CHIASMUS sistema na još 15 institucija BiH.

S tim u vezi Sektor za zaštitu tajnih podataka-Državni sigurnosni organ je izradio potrebne podzakonske akte koji regulišu oblast informatičke sigurnosti, tj sistema za obradu, prenos i pohranu tajnih podataka, u prvom redu CHIASMUS, PEM-HEART i Motorola SY-71E.



U odnosu na Sigurnost informacija potrebno je uspostaviti adekvatnu i certifikovanu Kurirsku službu kako bi se osigurala redovna razmjena klasifikovanih informacija između BiH Misija pri NATO u Briselu i primaoca BiH sukladno Memorandumu i Tehničkom sporazumu između Ministarstva sigurnosti i SHAPE-a o prenosu NATO klasifikovanog materijala od Brisela do Sarajeva, čiji podregistri trebaju biti certifikovani do nivoa uključujući i TAJNO, kako bi mogli obrađivati NATO klasifikovane informacije navedenog stepena tajnosti.

Kao bitan segment je označena oblast međunarodne saradnje, uključivanje Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa u međunarodnu saradnju uz istovremeno akcentiranje značaja regionalne saradnje organa koji su odgovorni za zaštitu tajnih podataka. U kojem kontekstu je istaknuta pomoć NOS NATO-a, u narednom periodu iz ove oblasti, a naročito potreba za obukama kurira, pod čijim pokroviteljstvom je izvršena jedna obuka kurira od strane MO Republike Slovenije i Oružanih snaga Republike Slovenije u Ljubljani, tokom 2013. godine.

Na kraju bitno je napomenuti da je od strane Vijeća ministara BiH formirana Radna grupa za izradu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka osnovana je Odlukom Vijeća ministara o osnivanju Radne grupe za izradu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti tajnih podataka, VM broj 103/12 od 12.jula 2012. godine ("Službeni glasnik BiH" br. 60/12).

Radna grupa je uspostavljena kao privremeno, međuresorno i stručno tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa zadatkom izrade Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka s ciljem usklađivanja sa EU i NATO direktivama u oblasti zaštite tajnih podataka i unapređenja sistema zaštite tajnih podataka u Bosni i Hercegovini. Ova obaveza je proistekla nakon okončanja TWINING projekta, koji je finansiran od strane Evropske komisije. Radna grupa, koju su između ostalih predstavnika ministarstava BiH, činili i predstavnici entitetskih ministarstava unutrašnjih poslova je okončala svoju aktivnost. U toku aktivnosti Radne grupe nije došla do jedinstvenog nacrtu izmjena i dopuna Zakona o zaštiti tajnih podataka, iz razloga ne postojanja kompromisa. U vezi navedenih aktivnosti i okončanju rada Radne grupe informisano je Vijeće ministara BiH.

## **E. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA BIH**

Kao što vam je poznato, Zakon o zaštiti tajnih podataka je stupio na snagu mjeseca avgusta 2005. godine, a u skladu sa istim su obavezne postupati sve institucije, organi, pravne osobe i građani Bosne i Hercegovine i dužni su ih se pridržavati državni i entitetski organi, vršioци javnih dužnosti organi lokalne uprave, organi uprave na svim nivoima vlasti, privredne i druge organizacije i institucije koje u provođenju svojih zakonskih ovlaštenja proizvode, imaju pristup i koriste tajne podatke, kao i zaposlenici u tim organizacijama i institucijama.

Ostvarena je saradnja i koordinacija sa institucijama unutar BiH, a prije svega sa Ministarstvom vanjskih poslova BiH, Ministarstvom odbrane BiH, Obavještajno-sigurnosnom agencijom BiH, Državnom agencijom za istrage i zaštitu i Graničnom policijom BiH, radi stvaranja uslova za implementaciju Zakona o zaštiti tajnih podataka i međunarodnih obaveza Ministarstva. Od strane navedenih institucija vršena je aktivna saradnja na uspostavi sistema zaštite tajnih podataka, a kod istih se nastavlja aktivnost na punoj implementaciji Zakona..

Sukladno odredbama Zakona organi i institucije u BiH da bi mogli rukovati tajnim podacima potrebno je da ispunjavaju fizičke, organizacione i tehničke uslove za čuvanje tajnih podataka u skladu sa Zakonom i provedbenim propisima donesenih na osnovu Zakona. U tom smislu Sektor za zaštitu tajnih podataka-Državni sigurnosni organ je u okviru svog djelokruga rada vršio aktivnost operativnog i tehničkog nadzora na primjenom Zakona, kojom prilikom

je ostvarena planska saradnja sa organima i institucijama u BiH svih nivoa organizacije vlasti, kako državnih, tako entitetskih i kantonalnih. Sektor je tokom ove aktivnosti inicirao i davao stručne upute u pogledu načina preduzimanja aktivnosti na zaštiti tajnih podataka u organima i institucijama u BiH. Važno je napomenuti da ove institucije imaju različit nivo provedbe Zakona, ali je bitno istaći da su ukupno nedovoljno preduzete aktivnosti na uspostavi sistema zaštite tajnih podataka u BiH, koji se odnosi na personalnu, fizičku, dokument i informatičku sigurnost tajnih podataka, imajući u vidu uvid u stanje i obaveze koje su propisane odredbama Zakona.

Sve naprijed navedene aktivnosti Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa, izvještaj i postojeće analize su *istovremeno problemi i izazovi u radu Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa*. Interes je Bosne i Hercegovine da postoje garancije za efikasnu zaštitu tajnih podataka, i to kako tajnih podataka Bosne i Hercegovine, tako i tajnih podataka druge države, međunarodne ili regionalne organizacije. Takođe, od efikasnosti rada Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa zavisi i rad drugih agencija i organa u BiH, pa sa samim efikasan rad Sektora za zaštitu tajnih podataka-Državnog sigurnosnog organa utiče na ukupnu sigurnost u BiH, koji neposredno doprinose ukupnoj sigurnosnoj politici u BiH, obzirom da je zaštita tajnih podataka je njen sastavni dio.

Navedenom Informacijom i aktivnostima koji su akcentirani u predhodnom periodu, pomoći će Vam radi sagledavanja sveukupnog značaja zaštite tajnih podataka u cilju donošenja meriotornog mišljenja i konačnog teksta Informacije za Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.